

310 - 310

ירושלים, א' בכסלו תשי"ז
5.11.1956

אל: שרה החוץ
העתק: לשכה שר הבטחון, לשכת שר המשפטים, היועץ המשפטי לממשלה,
לשכת המנכ"ל, ד"ר י. דובינסון

מאת: היועץ המשפטי

הנדון: הממשל ברצועת עזה וחצי האי סיני

ראיתי הבורקר אצל שר המשפטים את המוסד בדבר שלטון צה"ל בחצי האי סיני ותקנות שעת חירום בדבר טסה מוחזק שהוכנו אתמול על ידי היועץ המשפטי והועברו להתיימחו של שר הבטחון.

הטברתי לשר המשפטים וליועץ המשפטי לממשלה שלדעתי מסמכים אלה (אשר העתק מהם מצורף בזה) נוגדים את המשפט הבינלאומי ולפני הוצאתם יש צורך בשיקול מדיני נוסף ואלה עיקר נימוקי:

(1) לפי המשפט הבינלאומי אין העברה ריבונית על ידי כתבוש צבאי סתם: העברה ריבונית מחיימת על פי הסדר מדיני שיבוא לאחר טכץ.

(2) עד להעברת הריבוניות או להסדר מדיני אחר זכויות של הצבא הכובש מצומצמות. הוא צריך להשאיר בחוקף את החוק הקיים והאו רשאי להוסיף עליו או לשנות אותו רק במידה שהדבר נחוץ לבטחון הצבא. מכיוון שהקנות שעת חירום מחילים את כל החוק הישראלי בכל השטח המוחזק הרי הן נוגדות עקרון זה.

(3) הביטוי העברי "שטח מוחזק" יש לו משמעות מיוחדת לפי פקודה שסחי הסמכויות והשיפוט הש"ח והוא מצמצם לאיזורים שהיו קודם בארץ-ישראל המנדטורית. בהשחמש המנשר בביטוי זה הוא עלול ליצור אי-הבנה שהרי חצי האי סיני איננו בכלל בשטח אשר הפקודה מחיימת אליו.

(4) זכויותיו של המפקד הצבאי ברצועת עזה ובחצי האי סיני מתבססות על המשפט הבינלאומי בלבד והן זכויות של המפקד של צבא הכיבוש. לדעתי המנשרים והמסמכים שיהיו דרושים על מנת לבסס את הממשל הצבאי בעזה ובחצי האי סיני צריכים להיות קרובים יותר למשפט הבינלאומי הרגיל מאשר שני המסמכים המצורפים.

אם לא נלך לפי המסלול של המשפט הבינלאומי אני חושש פן ניצור לעצמנו בעיות מדיניות מסובכות כי המנשרים שראיתי אותם פירושם סיפוח ממשי של האזורים למדינת ישראל ועט כל הכרוך בזה מבחינת משפטית ומדינית.

כמוכן אם התחלטה המדינית היא ללכת בדרך של סיפוח ממש ולא להתחשב בכללים המקובלים של המשפט הבינלאומי הרגיל אזי אין לי מה לאמור על המסמכים, אך חובתי היא להעמיד אותך בפני המשמעות של המסמכים.

בחום התייעצות עם שר המשפטים הבקר עובב פרטום המנשרים לפי שעה. הנושא מחייב איפוא שיקול מהיר.

בברכה,

שבתאי רוזן
היועץ המשפטי